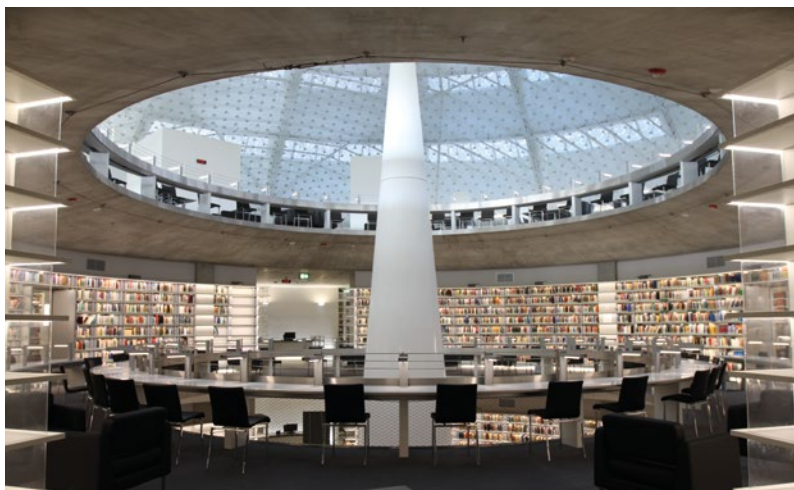

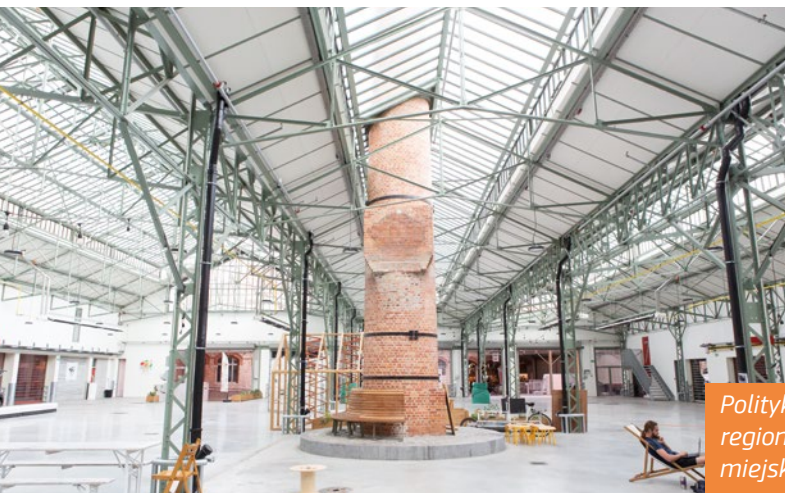

Komisja Europejska

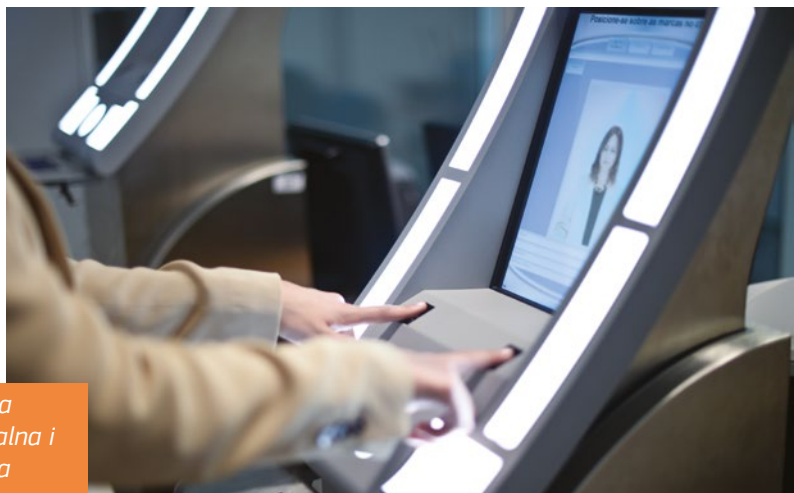

KOMUNIKACJA OPERACJI O ZNACZENIU STRATEGICZNYM W LATACH 2021–2027

Praktyczne wskazówki

Polityka regionalna i miejska

Zdjęcia na okładce:

Stacja **Estação do Oriente w Lizbonie w Portugalii**, zaprojektowana przy wsparciu z funduszy unijnych jako integralna część miejsca wystawowego i kompleksu handlowego. ©Wspólnoty Europejskie, 2002. Więcej informacji można znaleźć na stronie [portalu audiowizualnego KE](#).

Innowacyjna **wieża widokowa** ze ścieżką przyrodniczo-edukacyjną w koronach drzew wybudowana przy wsparciu UE w **Krynicy-Zdroju w Polsce**. Zdjęcie zostało nagrodzone w konkursie fotograficznym EUinmyregion 2020. Beneficjent: Słotwiny Arena Sp. z o. o. ©Michał Skowronek. Więcej informacji można znaleźć na stronie internetowej poświęconej [Kohesio](#).

Wybudowany dzięki wsparciu z EFRR **most Pelješac** zapewnia połączenie drogowe między południową Dalmacją, najbardziej wysuniętą na południe częścią adriatyckiej **Chorwacji** a kontynentalną częścią kraju. ©MMPI/ [povezanahrvatska.eu](#). Więcej informacji można znaleźć na stronie internetowej poświęconej [Kohesio](#).

Nowe centrum zasobów edukacyjnych **Uniwersytetu Cypryjskiego – biblioteka im. Steliosa Ioannou** – oferuje szeroki zakres usług badawczo-edukacyjnych. Budynek centrum edukacyjnego powstał dzięki finansowaniu z EFRR. ©Uniwersytet Cypryjski/Kalia Christou (2020). Więcej informacji można znaleźć na stronie internetowej poświęconej [InfoRegio](#).

Odbudowa przyrody morskiej w Mont-Saint-Michel we Francji, wspierana ze środków UE. ©Unia Europejska, 2014. Więcej informacji można znaleźć na stronie internetowej poświęconej [Kohesio](#).

Siedziba **Be-Here** w dawnym budynku przemysłowym, który poddano całkowitej renowacji, w **Brukseli w Belgii**, z wykorzystaniem finansowania unijnego. ©Unia Europejska, 2020. Więcej informacji można znaleźć na stronie internetowej poświęconej [InfoRegio](#).

Zautomatyzowany system kontroli granicznej eGate w porcie lotniczym w **Lizbonie w Portugalii** – pionierska inicjatywa we wdrażaniu nowoczesnego systemu kontroli granicznej, wspierana z Funduszu Spójności. ©Unia Europejska, 2014. Więcej informacji można znaleźć na stronie [portalu audiowizualnego KE](#).

Zdjęcia przedstawione na s. 4 i 9:

XL 3D Printing for Design w Amsterdamie w Holandii, projekt finansowany w ramach polityki spójności. ©Aectual. Więcej informacji można znaleźć na stronie internetowej poświęconej [Kohesio](#).

Odbudowa przyrody morskiej w Mont-Saint-Michel we Francji, wspierana ze środków UE. ©Unia Europejska, 2014. Więcej informacji można znaleźć na stronie internetowej poświęconej [Kohesio](#).

© Unia Europejska, 2024

Ponowne wykorzystanie dokumentów Komisji uregulowano w decyzji Komisji 2011/833/UE z dnia 12 grudnia 2011 r. w sprawie ponownego wykorzystywania dokumentów Komisji (Dz.U. L 330 z 14.12.2011, s. 39 – <https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2011/833/oj>).

Z wyjątkiem przypadków, w których stwierdzono inaczej, ponowne wykorzystywanie niniejszego dokumentu jest dozwolone na podstawie licencji Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Oznacza to, że ponowne wykorzystywanie jest dozwolone pod warunkiem odpowiedniego poinformowania o autorze oraz o wszelkich zmianach wprowadzonych w dokumencie. Wykorzystywanie lub powielanie zdjęć i innych materiałów, co do których Unii Europejskiej nie przysługują prawa autorskie, wymaga bezpośredniej zgody podmiotów praw autorskich. UE nie posiada praw autorskich do niektórych elementów wskazanych na okładce i na s. 4 niniejszej publikacji.

Komunikacja operacji o znaczeniu strategicznym w latach 2021–2027

Ramy regulacyjne na okres programowania 2021–2027 wprowadzają nowy element w programach w całej UE, tzw. operacje o znaczeniu strategicznym. Każdego roku w całej Europie tysiące projektów są finansowane w ramach polityki spójności, dlatego wprowadzono nowe przepisy rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, aby **nagłośnić kluczowe i sztandarowe operacje** oraz zapewnić możliwość **przybliżenia społeczeństwu cele programu i wkładu polityki spójności**.

Określenie operacji o znaczeniu strategicznym należy do państw członkowskich i instytucji zarządzających. Na etapie wdrażania państwa członkowskie, instytucje zarządzające i beneficjenci informują o wsparciu UE i zapewniają jego widoczność. Komisja zamierza wykorzystać widoczność operacji o znaczeniu strategicznym w kampaniach komunikacyjnych.

Niniejszy dokument ma być źródłem inspiracji dla państw członkowskich, instytucji zarządzających i beneficjentów w prowadzeniu komunikacji na temat operacji o znaczeniu strategicznym. Jest to działanie następcze w związku z prowadzonymi dyskusjami i kwestiami poruszonymi we wrześniu 2021 r. podczas seminarium technicznego na temat operacji o znaczeniu strategicznym oraz w grudniu 2021 r. w ramach grupy ekspertów ds. komunikacji w Inform EU.

Zastrzeżenie prawne:

Niniejszy dokument został przygotowany przez służby Komisji i nie jest dla Komisji Europejskiej wiążący. Do dokonywania obowiązującej wykładni przepisów UE upoważniony jest wyłącznie Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Dokument ma być źródłem inspiracji w działaniach komunikacyjnych w zakresie operacji o znaczeniu strategicznym dla instytucji odpowiedzialnych za program i państw członkowskich oraz we wdrażaniu tych operacji.

PROGRAMOWANIE OPERACJI O ZNACZENIU STRATEGICZNYM

Określenie ram na lata 2021–2027

01

Czym jest operacja o znaczeniu strategicznym?

Operacja o znaczeniu strategicznym oznacza operację, która wnosi znaczący wkład w osiągnięcie celów programu i która podlega szczególnym środkom dotyczącym monitorowania i komunikacji, jak określono w **art. 2 pkt 5** rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów („RWP”)¹. Ta sama definicja ma zastosowanie do programów Interreg, choć przepisy szczegółowe ustanowiono w rozporządzeniu w sprawie Interreg².

Dlaczego należy wybierać operacje o znaczeniu strategicznym?

Celem operacji o znaczeniu strategicznym jest zapewnienie większej widoczności wsparcia UE przez wykorzystanie potencjału komunikacyjnego związanego ze sztandarowymi projektami wspieranymi w ramach programów. W związku z tym komunikacja operacji o znaczeniu strategicznym ma symbolicznie przybliżyć społeczeństwu cele programu i przedstawić osiągnięcia polityki.

Zapewnienie większej widoczności projektów jest jednocześnie okazją do zwiększenia świadomości na temat korzyści, jakie przynosi UE w naszym życiu codziennym. W związku z tym w komunikacji w zakresie operacji o znaczeniu strategicznym należy również opowiadać o podstawowych wartościach Unii i horyzontalnych zasadach polityki spójności określonych w **art. 2** Traktatu o Unii Europejskiej i w **art. 9** RWP. Wartości te odnoszą się do poszanowania godności człowieka, wolności, demokracji, równości, państwa prawnego, w tym również poszanowania praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości, pluralizmu, niedyskryminacji, tolerancji, sprawiedliwości, solidarności oraz równości płci, uwzględniania aspektu płci, uwzględniania perspektywy płci, dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, promowania zrównoważonego rozwoju oraz zasady „nie czyn poważnych szkód”.

Kto wybiera operacje o znaczeniu strategicznym, które zostaną włączone do wykazu?

Określenie operacji, które w znacznym stopniu przyczyniają się do osiągnięcia celów programu, należy do **państw członkowskich**.

W przypadku których funduszy należy wskazać operacje o znaczeniu strategicznym?

W przypadku **EFRR, Funduszu Spójności, EFS+, FST i EFMRA** do programu dotacza się, do celów informacyjnych, wykaz planowanych operacji o znaczeniu strategicznym wraz z harmonogramem (**art. 22 ust. 3** RWP).

Jakiego rodzaju projektami mogą być operacje o znaczeniu strategicznym?

Operacja o znaczeniu strategicznym może być (rodzajem) pojedynczego projektu, grupy projektów lub działaniem.

¹[Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej.](#)

²[Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2021/1059 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących celu „Europejska współpraca terytorialna” \(Interreg\) wspieranego w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz instrumentów finansowania zewnętrznego.](#)

Co sprawia, że operacja ma znaczenie strategiczne?

Operacje powinny być wybierane na podstawie ich „znaczącego wkładu”. Określenie „znaczącego wkładu” różni się między programami czy krajami, opierając się na wyzwaniach, potrzebach rozwojowych, planach krajowych lub regionalnych i działaniach, które mają być podjęte w danym kraju i w ramach danego programu. Poniżej przedstawiono wybrane przykłady tego, co można uznać za strategicznie istotne elementy projektu:

- **Systemowy charakter operacji:** bez tej operacji cele szczegółowe mogą nie zostać osiągnięte lub mogą być poważnie zagrożone. Na przykład: system e-zdrowie, wspólny system biletowy w transporcie publicznym...
- **Innowacyjny charakter:** operacja, która wprowadza nową politykę lub nowe ramy projektu.
- **Znaczenie dla gospodarki krajowej, regionalnej i lokalnej:** dana operacja jest postrzegana przez społeczeństwo jako ważna. Na przykład: regionalne centrum badawczo-rozwojowe, obwodnica stolicy...
- **Szczególny charakter operacji:** ze względu na specyfikę i warunki lokalne nie może być zbyt wielu tego rodzaju projektów. Na przykład: regionalny węzeł transportowy.
- **Duża liczba odbiorców końcowych** (np. MŚP) **lub ich szczególny charakter** (np. młodzież).
- **Wielkość finansowania:** stosunkowo znaczne zasoby zapewnione w ramach priorytetu.

Ilustracyjne przykłady operacji o znaczeniu strategicznym

Program:	Bardziej ekologiczny region 	Konkurencyjne MŚP 	Regiony kultury
Cel szczegółowy:	Rozwój inteligentnych systemów i sieci energetycznych oraz systemów magazynowania energii poza transeuropejską siecią energetyczną (TEN-E)	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	Wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych
Operacja o znaczeniu strategicznym:	Utworzenie i upowszechnienie najnowocześniejszych ram zarządzania inwestycjami w odnawialne źródła energii w danym regionie	Utworzenie regionalnego centrum przedsiębiorczości oraz ustanowienie systemu przyznawania dotacji małym i średnim przedsiębiorstwom	Renowacja i poprawa dostępności siedmiu miejsc dziedzictwa kulturowego w regionie oraz zwiększenie liczby odwiedzających rocznie
Znaczenie strategiczne:	Innowacyjność: ustanowienie unikalnych ram zarządzania OZE	Szczególny charakter: jedyny w swoim rodzaju ośrodek regionalny; wielkość finansowania	Kluczowe znaczenie dla gospodarki regionalnej, a mianowicie turystyki
Budżet:	Łącznie: 250 000,00 EUR Współfinansowanie UE: 212 500,00 EUR	Łącznie: 45 000 000,00 EUR Współfinansowanie UE: 25 000 000,00 EUR	Łącznie: 12 000 000,00 EUR Stopa współfinansowania UE: 85 %
Harmonogram:	Styczeń 2023 r. – styczeń 2025 r. (wstępnie)	Planowane rozpoczęcie w I kwartale 2023 r., spodziewane zakończenie w II kwartale 2027 r.	2022 - 2027

Należy zauważyć, że przykłady przedstawione powyżej mają charakter czysto ilustracyjny. Faktyczne operacje o znaczeniu strategicznym oznaczają operacje, które wnoszą znaczący wkład w osiągnięcie celów programu.

Gdzie i kiedy należy podać te informacje?

Wykaz planowanych operacji o znaczeniu strategicznym włącza się do **aneksu 3** w ramach programu wraz z harmonogramem (**art. 22 ust. 3** RWP) i przekazuje za pośrednictwem systemu SFC2021 podczas przedkładania programu. Oprócz harmonogramu proponuje się uwzględnienie, w miarę możliwości i jeżeli są już znane, następujących elementów:

- krótki opis operacji o znaczeniu strategicznym lub przynajmniej planowanych rodzajów operacji o znaczeniu strategicznym,
- możliwy budżet (w tym kwotę z UE i kwotę łączną),
- przewidywana data rozpoczęcia i zakończenia oraz
- wszelkie inne istotne elementy operacji.

Limit znaków w aneksie 3 wynosi 2 000, dlatego zawarte w nim informacje muszą być jasne i zwięzłe.

Czy operacje o znaczeniu strategicznym są obowiązkowe?

Operacje o znaczeniu strategicznym są wymagane na mocy **art. 22 ust. 3** RWP i w związku z tym w przypadku każdego programu finansowanego z **EFRR, Funduszu Spójności, EFS+, FST i EFMRA** należy określić co najmniej jedną taką operację (w programie). Najlepiej byłoby określić co najmniej jedną operację o znaczeniu strategicznym w odniesieniu do każdego celu szczegółowego programu. Autorzy programu muszą dążyć do równowagi w dokładnej liczbie operacji o znaczeniu strategicznym.

Jak wskazać operacje o znaczeniu strategicznym przed ich ostatecznym wyborem?

Przepisy RWP dotyczące **programowania** zawierają wymóg przedstawienia wykazu planowanych operacji razem z programem przedkładanym w systemie SFC2021. Sporządzenie wykazu planowanych operacji nie przesądza o ich ostatecznym wyborze podczas wdrażania. Ostatecznie nie wszystkie planowane operacje muszą zostać wybrane do finansowania lub wskazane operacje mogą zostać zastąpione innymi. Wykaz planowanych operacji może zostać zmieniony, ale w każdym przypadku Komisja zostanie poinformowana (**art. 73 ust. 5** RWP), a postępy we wdrażaniu operacji o znaczeniu strategicznym powinny być oceniane przez komitet monitorujący (**art. 40 ust. 1 lit. g**) RWP), zatem zmiana programu wyłącznie w odniesieniu do tego aspektu nie jest konieczna.

W odniesieniu do **wyboru** zastosowanie powinny mieć zasady, kryteria i procedury wyboru operacji przewidziane w **art. 73** RWP – które są niedyskryminacyjne, przejrzyste, zapewniają dostępność dla osób z niepełnosprawnościami i równouprawnienie płci oraz uwzględniają Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej, zasadę zrównoważonego rozwoju oraz unijną politykę w dziedzinie środowiska zgodnie z **art. 11** i **art. 191 ust. 1** Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Nasz program nie obejmuje dużych projektów inwestycyjnych (w tym pod względem finansowym)

Operacje o znaczeniu strategicznym niekoniecznie muszą odpowiadać dużym finansowo projektom czy projektom obejmującym znaczne interwencje infrastrukturalne. Jako operacje o znaczeniu strategicznym należy wskazać takie projekty, które uważa się na istotne dla danego programu i które wnoszą znaczący wkład w osiągnięcie celów programu.

Co jeszcze warto wiedzieć o operacjach o znaczeniu strategicznym?

Rola komitetów monitorujących: zgodnie z rolą komitetu monitorującego polegającą na monitorowaniu wdrażania programu przepisy RWP wymagają również monitorowania operacji o znaczeniu strategicznym. Komitet monitorujący będzie oceniać postępy we wdrażaniu operacji o znaczeniu strategicznym (**art. 40 ust. 1 lit. g**) RWP), co oznacza, że operacje o znaczeniu strategicznym będą stałym punktem posiedzeń komitetu monitorującego. Informacje na ten temat zostaną też przedstawione podczas rocznego przeglądu wykonania (na podstawie **art. 41 ust. 3** RWP).

Wybór operacji o znaczeniu strategicznym: zastosowanie ma **art. 73** RWP, podobnie jak w przypadku wyboru wszystkich innych operacji, a **art. 73 ust. 5** RWP stanowi w szczególności, że: gdy instytucja zarządzająca dokonuje wyboru operacji o znaczeniu strategicznym, informuje o tym Komisję w terminie jednego miesiąca i przedstawia jej wszystkie istotne informacje na temat tej operacji. Państwa członkowskie i instytucje zarządzające powinny przekazywać Komisji odpowiednie informacje za pośrednictwem SFC2021, w przypadku gdy utworzono nowy rodzaj dokumentu „Informacje o wybranych operacjach o znaczeniu strategicznym” do celów art. 73 ust. 5 w ramach modułu widoczności, przejrzystości i komunikacji. Wzór, który należy stosować do wprowadzania informacji, został opublikowany na stronie internetowej [SFC2021](#).

Poszczególne etapy wdrażania operacji o znaczeniu strategicznym, w tym główne wymogi, podmioty, harmonogram i podstawa prawna					
					
	Programowanie	Wybór	Monitorowanie	Komunikacja i widoczność	
Co?	Wykaz planowanych operacji o znaczeniu strategicznym wraz z harmonogramem	Wybór operacji o znaczeniu strategicznym i poinformowanie Komisji	Monitorowanie postępów we wdrażaniu Dostarczanie informacji na potrzeby rocznych przeglądów	Zapewnienie widoczności wsparcia, w szczególności na rzecz operacji o znaczeniu strategicznym	Organizacja wydarzenia informacyjnego lub działania komunikacyjnego
Kto?	Państwo członkowskie	Instytucja zarządzająca	Komitet monitorujący Państwa członkowskie i odpowiednie IZ	Państwo członkowskie	Beneficjent
Kiedy?	Podczas przedkładania programu	KE powinna być poinformowana miesiąc od wyboru operacji	Komitet monitorujący: co najmniej raz w roku Roczny przegląd: raz w roku	Przez cały okres 2021–2027	Podczas realizacji projektów
Artykuł RWP	Art. 22 ust. 3 Aneks 3	Art. 73 ust. 5	Art. 38 ust. 3, art. 40 ust. 1 lit. g) i art. 41 ust. 3	Art. 46 akapit pierwszy lit. a)	Art. 50 ust. 1 lit. e)

Należy pamiętać, że do Interreg zastosowanie mają konkretne artykuły rozporządzenia w sprawie Interreg, jak wskazano w poprzednich częściach niniejszego dokumentu.

KOMUNIKACJA JEST KLUCZOWYM ELEMENTEM

Jak zwiększyć widoczność
operacji o znaczeniu
strategicznym

02

Jakie wymogi w zakresie komunikacji i widoczności muszą spełnić państwa członkowskie, instytucje zarządzające i beneficjenci operacji o znaczeniu strategicznym?

Państwa członkowskie, instytucje zarządzające i beneficjenci muszą podawać informacje o wsparciu z funduszy UE, zapewniać większą widoczność i prowadzić komunikację na temat operacji o znaczeniu strategicznym oraz osiągnięć w ramach tych operacji. W kontekście tych celów kluczowymi elementami widoczności są symbol UE i sformułowanie dotyczące (współ)finansowania. Wymogi w tym zakresie przedstawiono w rozdziale RWP dotyczącym widoczności, przejrzystości i komunikacji (**art. 46–50**) oraz w **załączniku IX do tego rozporządzenia**.

Jaka jest rola państw członkowskich i instytucji zarządzających?

Art. 46 akapit pierwszy lit. a)RWP:

Każde państwo członkowskie zapewnia:

(a) *widoczność wsparcia we wszystkich działaniach związanych z operacjami wspieranymi z Funduszy, ze szczególnym uwzględnieniem operacji o znaczeniu strategicznym;*

W odniesieniu do tych działań **instytucja zarządzająca** pełni istotną funkcję, ponieważ współpraca między różnymi szczeblami w danym **państwie członkowskim** umożliwia wspieranie stosownych działań komunikacyjnych i zwiększanie zasięgu przekazywanych informacji. Jednocześnie instytucja zarządzająca jest postrzegana jako naturalny partner w zakresie komunikacji w projektach – ścisła współpraca z beneficjentami przyczynia się do zwiększenia widoczności.

Aby rozpocząć współpracę, **instytucje zarządzające** mogą: zapraszać beneficjentów do udziału w wydarzeniach związanych z programem lub organizowanych przez instytucje i podmioty zewnętrzne; uwzględniać operacje o znaczeniu strategicznym w codziennej komunikacji za pośrednictwem kanałów ustanowionych na potrzeby programu; wspominać o operacjach o znaczeniu strategicznym na kanałach mediów społecznościowych poświęconych programowi; koordynować obecność beneficjentów na jednym portalu internetowym lub inicjować inne działania promujące ich osiągnięcia.

Instytucja zarządzająca powinna ponadto zapewniać, aby materiały związane z komunikacją i widocznością, również na poziomie beneficjentów, były udostępniane Komisji na jej wniosek, jednak bez powodowania znacznych dodatkowych kosztów ani znacznych obciążeń administracyjnych dla beneficjentów i instytucji zarządzającej, na warunkach określonych w **art. 49 ust. 6** RWP.

Jaka jest rola beneficjentów?

Zgodnie z **art. 50 ust. 1 lit. e)**RWP:

1. Beneficjenci i podmioty wdrażające instrumenty finansowe podają informację o wsparciu operacji z Funduszy, w tym o zasobach ponownie wykorzystanych zgodnie z art. 62, poprzez:

e) w przypadku operacji o znaczeniu strategicznym i operacji, których łączny koszt przekracza 10 000 000 EUR, zorganizowanie wydarzenia informacyjnego lub działań komunikacyjnych, stosownie do sytuacji, oraz włączenie w te działania Komisji i odpowiedzialnej instytucji zarządzającej w odpowiednim terminie.

Takie wydarzenie lub działanie powinno być okazją do nagłośnienia wśród społeczeństwa działań realizowanych w ramach projektu oraz do zaprezentowania pozytywnych zmian dla kraju i regionu, a mianowicie znaczenia projektu dla osiągnięcia celu szczegółowego programu.

Jednocześnie jest to doskonała sposobność do wykazania związku między celem projektu, jego znaczeniem dla rozwoju kraju i wkładem w realizację priorytetów UE. Ostatecznie to dzięki organizacji wydarzeń informacyjnych lub działań komunikacyjnych społeczeństwo może przekonać się, jak projekty realizowane w ich otoczeniu sprawiają, że Europa staje się bardziej konkurencyjna, przyjazna dla środowiska, lepiej połączona, zyskuje silniejszy wymiar społeczny i jest bliższa obywatelom.

Dlaczego w art. 50 ust. 1 lit. e) wskazuje się projekty, których łączny koszt przekracza 10 000 000 EUR? Co je wyróżnia?

W art. 50 ust. 1 lit. e) RWP określono wymogi dotyczące dwóch rodzajów projektów: operacje o znaczeniu strategicznym i operacje, których łączny koszt przekracza 10 000 000 EUR.

Jak już wcześniej wspomniano, operacje o znaczeniu strategicznym można zdefiniować pod względem ich wielkości finansowania, ale nie jest to koniecznie ani nie jest to jedyna możliwość (np. operacją o znaczeniu strategicznym może być zarówno projekt o wartości 250 000 EUR, który wnosi znaczący wkład w osiąganie celów programu ze względu na swój innowacyjny charakter, jak i projekt o wartości 12 500 000 EUR).

Jeśli chodzi o drugi rodzaj projektów, odnosi się to do wszystkich projektów, których budżet przekracza 10 000 000 EUR oraz 5 000 000 EUR w przypadku projektów Interreg. W przypadku takich projektów również wymaga się organizacji wydarzenia informacyjnego lub działania komunikacyjnego, ale w przypadku operacji o znaczeniu strategicznym wymogi w zakresie komunikacji i widoczności są jeszcze wyższe.

Jaką rolę odgrywają w tym względzie specjaliści ds. komunikacji i koordynatorzy ds. komunikacji?

Specjalista ds. komunikacji, wyznaczony w ramach programu, określa ukierunkowane działania mające na celu zwiększenie widoczności operacji o znaczeniu strategicznym i by pozwolić ludziom zrozumieć, co robi dla nich UE. Zgodnie z ogólnym podejściem do komunikacji w ramach programu określonym w rozdziałach dotyczących komunikacji specjalista ds. komunikacji może wskazać dodatkowe grupy odbiorców i narzędzia komunikacyjne, cele komunikacji, formaty i budżet, aby jak najlepiej informować o operacjach o znaczeniu strategicznym.

Stanowczo zaleca się, aby specjaliści ds. komunikacji ściśle współpracowali z krajowym **koordynatorem ds. komunikacji**, tak aby zwiększyć zasięg przekazywanych informacji i zapewnić koordynację komunikacji w zakresie wszystkich funduszy.

Jak może wyglądać wydarzenie informacyjne lub działanie komunikacyjne?

Aby zapewnić większą widoczność, w odniesieniu do operacji o znaczeniu strategicznym należy zorganizować **wydarzenie informacyjne lub działanie komunikacyjne**, zgodnie z warunkami określonymi w art. 50 ust. 1 lit. e) RWP. Takie wydarzenie i działanie może przybierać różne formy, na przykład takie jak:

	Specjalne kampanie skoncentrowane wokół operacji.		Wydarzenia promujące większe zaangażowanie i przyciągające użytkowników końcowych lub grupy docelowe, takie jak konkursy, wycieczki z przewodnikiem, warsztaty itp.
	Imprezy inauguracyjne lub na zakończenie , takie jak otwarcie centrum, zakończenie prac budowlanych itp.		Specjalne wydarzenia zapewniające wyjątkowe doświadczenia związane z projektem , takie jak wystawy, storytelling, teatry, pokazy mody itp.
	Wydarzenia zapewniające duży rozgłos medialny , takie jak konferencje prasowe, wizyty dziennikarzy w miejscach realizacji projektów i inne.		Wszelkie inne formy wydarzeń informacyjnych lub działań komunikacyjnych , które pozwolą przekazać informacje o wsparciu z funduszy, z udziałem KE i IZ.
	Prezentowanie osiągnięć w ramach projektów , np. wizyty w laboratoriach i wyremontowanych obiektach, oprowadzanie, dni otwarte, targi itp.		

Należy pamiętać, że powyższe przykłady mają charakter ilustracyjny.

Co zrobić, aby wydarzenia lub działania związane z operacją o znaczeniu strategicznym zyskały rozgłos?

Podczas organizacji wydarzenia lub działania beneficjenci powinni opierać się na sprawdzonych podejściach do komunikacji w danym kraju i na danym obszarze objętym programem i odpowiednio dostosowywać je do konkretnego projektu. Konieczne jest staranne planowanie, a kluczowe znaczenie ma informowanie o wsparciu UE – przez cały czas trwania wydarzenia lub działania beneficjenci muszą stosować symbol i sformułowania o (współ)finansowaniu (**art. 47 RWP** i **załącznik IX** do tego rozporządzenia). W celu zwiększenia zasięgu i widoczności wydarzenia lub działania można rozważyć następujące praktyki:

- Zasadnicze znaczenie dla zapewnienia znacznej widoczności ma **podejście oparte na rzetelnej komunikacji**. Udana wydarzenia lub działania nie kończą się na organizacji – wymagają kompleksowego podejścia do komunikacji.
- Beneficjenci projektów powinni informować o swoich **osiągnięciach**, poprzez „przełożenie” polityki na konkretne wyniki i zobrazowanie tego, jak te wyniki wpływają na jakość życia Europejczyków.
- Zaangażowanie instytucji zarządzających, **przedstawicieli** Komisji i innych wysokich rangą przedstawicieli lub znanych osobistości zwiększy zainteresowanie mediów.
- Większą widoczność zapewni też współpraca z **dziennikarzami** i tworzenie przestrzeni dla mediów i prasy w związku z wydarzeniem lub działaniem.
- Dotarcie do **grup docelowych** projektu jest ważne, ale z uwagi na duże znaczenie tych projektów wydarzenie lub działanie powinno dotrzeć do szerszego grona odbiorców, którzy zazwyczaj nie znają projektów UE.
- Ważną rolę o grywają **media społecznościowe** – przed wydarzeniem lub działaniem, w ich trakcie i po ich zakończeniu. Warto zadbać o to, by beneficjenci korzystali z różnych platform i pozyskiwali zdjęcia oraz materiały wideo i audio w celu rozpowszechniania informacji o projektach i zwiększenia ich widoczności.
- Skuteczną i sprawdzoną metodą, która zwiększa skuteczność komunikacji, jest **wspieranie beneficjentów** w zakresie komunikacji przez instytucje zarządzające.

Jak instytucje zarządzające mogą wesprzeć komunikację w zakresie operacji o znaczeniu strategicznym?

Oprócz zapewnienia, aby **beneficjenci** podawali informacje o wsparciu z funduszy UE, wspieranie ich w spełnianiu wymogów w zakresie widoczności i komunikacji pomaga w organizowaniu wydarzeń i działań o dużym oddziaływaniu. W tym kontekście **państwa członkowskie** i **instytucje zarządzające mogą**:

#1

Przed rozpoczęciem wdrażania **przybliżyć** beneficjentom ich obowiązki i zobowiązania, np. w ramach spotkań organizacyjnych.

#2

W oparciu o wcześniejsze doświadczenia z dużymi lub podobnymi projektami i sprawdzonymi formatami **zapropionować** beneficjentom do wyboru kilka odpowiednio dostosowanych wydarzeń informacyjnych lub działań komunikacyjnych.

#3

Edukować i wspierać beneficjentów w zakresie ich obowiązków, np. przez publikowanie poradników dotyczących zasad komunikacji i widoczności, wskazywanie dobrych przykładów, udzielanie wskazówek i porad dotyczących korzystania z symbolu UE i sformułowań dotyczących finansowania itp.

#4

Organizować webinaria i szkolenia dla beneficjentów operacji o znaczeniu strategicznym w zakresie komunikacji i widoczności, ale również dotyczące innych tematów.

#5

Angażować zewnętrznych specjalistów lub agencje ds. komunikacji w celu zapewnienia dostosowanego do potrzeb wsparcia w komunikacji w zakresie operacji o znaczeniu strategicznym, np. ekspertów ds. mediów społecznościowych lub zarządzania wydarzeniami.

#6

Wspierać beneficjentów w kontaktach z mediami, np. przez dostarczanie informacji na potrzeby komunikatów prasowych takich jak gotowe wypowiedzi (zarówno IZ, jak i KE), oraz wskazywanie istotnych elementów, które należy podkreślić (np. budżet UE).

#7

Współpracować z beneficjentami przy tworzeniu komunikacji: wspólnie produkować filmy wideo, podcasty lub inne materiały audiowizualne związane z projektem, organizować płatne działania promocyjne w mediach (społecznościowych) i dbać o przestrzeganie wymogów dotyczących widoczności.

#8

Zorganizować wszelkie inne działania wspierające, jakie mogą się przydać realizatorom projektu.

Co się stanie, jeśli beneficjent nie zorganizuje wydarzenia informacyjnego lub działania komunikacyjnego i nie zaangażuje Komisji i instytucji zarządzającej?

Podawanie informacji o wsparciu z funduszy zgodnie z przepisami szczegółowymi RWP należy do obowiązków beneficjenta operacji o znaczeniu strategicznym (**art. 50**). Jeżeli beneficjent nie wypełnił tych obowiązków i w przypadku gdy nie zostały podjęte działania zaradcze, instytucja zarządzająca stosuje środki polegające na anulowaniu do 3 % wsparcia z funduszy na daną operację (**art. 50 ust. 3** RWP)³. Korekty te należy traktować w taki sam sposób jak wszelkie inne korekty finansowe stosowane zgodnie z **art. 103** RWP.

Jak jeszcze można nagłośnić operacje o znaczeniu strategicznym?

W celu rozpowszechniania informacji na temat operacji o znaczeniu strategicznym wśród różnych odbiorców i za pośrednictwem różnych kanałów państwa członkowskie i instytucje zarządzające powinny osiągnąć synergii między przyjętym w odniesieniu do operacji o znaczeniu strategicznym podejściem do komunikacji a innymi wymogami w zakresie widoczności określonymi w RWP. Mając to na uwadze, państwa członkowskie i instytucje zarządzające mogą:

- przedstawiać informacje o danej operacji o znaczeniu strategicznym na odpowiednim **jednym portalu internetowym**, o którym mowa w art 46 b RWP, i na **stronie internetowej dotyczącej programu** (np. w specjalnej sekcji dotyczącej operacji o znaczeniu strategicznym i osiągnięć z nią związanych);
- wzmocnić przekaz w ramach wszystkich funduszy, programów i sieci oraz poinformować zainteresowane strony dzięki przekazaniu inicjatywy **koordynatorowi ds. komunikacji**;
- rozpowszechniać komunikaty i nawiązywać współpracę z nowymi podmiotami za pośrednictwem **sieci krajowych** (np. EDIC, innych sieci osób zajmujących się komunikacją, uniwersytetów...);
- zamieścić informacje o operacjach o znaczeniu strategicznym w **wykazie operacji** w znormalizowanym formacie (np. użyć prefiksu „OSI” przed niepowtarzalnym kodem operacji, jak określono w **art. 49 ust. 3** RWP lub dodać specjalną kolumnę o operacjach o znaczeniu strategicznym w wykazie operacji). Informacje te pomogą uwydatnić te operacje na mapie i w bazie danych na portalu Kohesio. Ponadto zachęca się państwa członkowskie, instytucje zarządzające i beneficjentów do zapewnienia dodatkowych materiałów związanych z widocznością, takich jak zdjęcia i nagrania wideo, które znacząco wzbogacą portal Kohesio.

W jaki sposób beneficjenci powinni angażować przedstawicieli Komisji i instytucji zarządzającej?

Zgodnie z wymogami **beneficjenci** muszą organizować wydarzenia informacyjne lub działania komunikacyjne oraz angażować Komisję i instytucję zarządzającą, ale mają też możliwość zwiększenia widoczności swojej pracy. W tym celu zachęca się beneficjentów do ścisłej współpracy z **instytucją zarządzającą** i dbania o terminowe informowanie **Komisji** o wydarzeniach lub działaniach komunikacyjnych.

W przypadku angażowania **Komisji** proponuje się, aby zaproszenie zawierało podstawowe informacje o projekcie, a także aby wskazać w nim konkretny czas, miejsce, charakter i format wydarzenia lub działania, opisać oczekiwaną rolę przedstawiciela Komisji w wydarzeniu/działaniu (dobrze jest przewidzieć czynny udział przedstawiciela, np. przemówienie) oraz oczekiwany wkład. Zaproszenia najlepiej wysyłać z dwu- lub trzymiesięcznym wyprzedzeniem.

Jeżeli chodzi o angażowanie **instytucji zarządzającej**, beneficjenci powinni ściśle współpracować z instytucją zarządzającą w celu wypracowania najlepszego rozwiązania.

Dobrą praktyką jest informowanie Komisji przez instytucje zarządzające o zbliżających się wydarzeniach informacyjnych lub działaniach komunikacyjnych związanych z operacjami o znaczeniu strategicznym za pośrednictwem modułu „widoczność, przejrzystość i komunikacja” w systemie [SFC2021](#). Instytucje zarządzające mogą stosować tę praktykę, aby ułatwić terminową wymianę informacji i działać jako łącznik między realizatorami operacji (o znaczeniu strategicznym) a Komisją. Należy zauważyć, że odpowiedzialność za zaangażowanie Komisji i instytucji zarządzającej spoczywa na beneficjencie.

³ zgodnie z przyjętym rozwiązaniem krajowym

Czy w komunikacji w zakresie operacji o znaczeniu strategicznym można użyć innej nazwy?

W komunikacji ze społeczeństwem i z innymi odbiorcami należy podkreślić dwa wymiary operacji o znaczeniu strategicznym:

1. **wymiar strategiczny**, tj. wartość konkretnej operacji o znaczeniu strategicznym i związanych z nią osiągnięć w kontekście realizacji programu oraz sprostania wyzwaniom i zaspokojenia **potrzeb danego kraju**.
2. **wymiar unijny**, tj. wskazanie roli operacji o znaczeniu strategicznym jako inicjatywy przewodnich polityki spójności we wszystkich państwach członkowskich i regionach.

Komisja proponuje dostosowane podejście oparte na uwzględnieniu oby tych wymiarów – np. stosowanie zwrotu „**strategiczne projekty UE**” łączy w sobie te wymiary.

Jakie są jeszcze inne przykłady działań i praktyk państw członkowskich i instytucji zarządzających związanych z komunikacją w zakresie operacji o znaczeniu strategicznym?

Jest wiele różnych podejść do komunikacji, które państwa członkowskie i instytucje zarządzające wybierają w odniesieniu do operacji o znaczeniu strategicznym i podobnych rodzajów projektów, a także wiele sprawdzonych działań komunikacyjnych, które warto przeprowadzić. Oto kilka przykładów, które można wykorzystać w komunikacji w zakresie operacji o znaczeniu strategicznym:

Publications Office
of the European Union